

Rozhodnutí, které stížnost napadá, vyslovilo, že cesty II. a III. — a jenom těchto dvou cest se rozhodnutí týká — nejsou obecními cestami veřejnými. Z tohoto výroku však nemůže vůbec žádné porušení práva st-lova vzejít, když žal. úřad shodně se st-lem vychází ze skutkového zjištění, že parcely těchto cest jsou zapsány v pozemkových knihách jako veřejný statek, takže výrok úřadu nedotýká se v žádném směru vlastnického práva st-lova k pozemkovým plochám, po nichž cesty vedou. Žal. úřad tím, že zrušil rozhodnutí okr. úřadu o veřejnosti cest, odstranil ovšem také výrok o povinnosti obce cesty udržívat, avšak ani o tuto okolnost nelze legitimaci st-lovu ke stížnosti na nss opřít, ježto nebylo vysloveno, že by udržovací povinnost u těchto cest postihovala stěžující si erár. Chtěl-li pak st-l zakládati svou legitimaci ke stížnosti k tomuto soudu o skutečnost, že cest, o které jde, užívá, tu sluší konstatovati, že uživatelům veř. cesty nepřísluší vůbec v řízení o zrušení cesty postavení strany, takže uživatel cest nemá ani legitimaci brániti se proti zrušení cesty u tohoto soudu. Stejně postavení má uživatel cesty vůči výroku, prohlášujícimu, že určitá cesta není veřejnou. Na právním postavení st-le nemůže nic měniti ani okolnost, že snad jeho užívání je většího rozsahu nežli uživatelů jiných, leč že by tvrzeno bylo zvláštní právo užívací, které by přesahovalo míru obecného užívání a lišilo se svou právní povahou od tohoto obecného užívání. Existenci takového zvláštního práva užívacího však st-l vůbec ve stížnosti netvrdí. Ze stížnosti i z průběhu správního řízení je konečně patrné, že st-l také nevystupuje v dnešním sporu jako poplatník obce, takže ani touto relací nelze jeho legitimaci ke stížnosti podepřít.

Není-li však ve stížnosti vůbec tvrzeno porušení práv st-lových nař. rozhodnutím a nelze-li ani z obsahu stížnosti dospěti k závěru, že by st-li mohlo býti rozhodnutím v jeho právech ublíženo, pak chybí základní podmínka pro stížnost k tomuto soudu. Proto musela býti stížnost se zřetelem k § 2 zák. o ss odmítnuta pro nepřípustnost.

Č. 12.227.

Jazykové právo: I. * Článek 43 odst. 1 jaz. nař. č. 17/1926 Sb. jest kryt jazykovým zákonem. — II. * Celní úřad nemá zvláštního obvodu ve smyslu § 8 odst. 1 jaz. zák.

(Nález ze dne 20. prosince 1935 č. 20.536/34.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 8078/29.

Věc. Leopold K. v L. (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti ministerstvu financí (vrch. odb. rada Dr. Kamil Kalousek) o právo jazykové.

Výrok: Stížnost se odmítá pro nepřípustnost.

Důvody: Žádosti st-lově o vyhotovení německého překladu celní kvitance z celního úřadu v Prostějově z 18. prosince 1930, pokud se týče výměru téhož úřadu č. 1266/4-1930, zem. finanční ředitelství jako okřsková celní správa v Brně nevyhovělo výměrem z 15. dubna 1931, ježto podle ustanovení odst. 1 čl. 43 vl. nař. ze 3. února 1926 č. 17 Sb. roz-

hodují o tom, jakého jazyka jest užívati při úřadování celních úřadů, předpisy platné pro soudní okres, v němž je sídlo celního úřadu. Jelikož jmenovaný celní úřad má své sídlo v obvodě okr. soudu v Prostějově, jenž podle výsledku posledního soupisu lidu nevykazuje národní a jazykovou menšinu ve smyslu čl. 14 téhož nař., t. j. jež neobývá alespoň 20% státních občanů téhož, avšak jiného jazyka než čsl., není jmenovaný celní úřad povinen vydávati celní kvitance v jazyku jiném než státním.

Stížnost, podanou proti tomu pouze v jazyku německém, vrátilo min. fin. nař. rozhodnutím st-li k opravě formální vady podle čl. 4 odst. 1 vl. nař. ze 3. února 1926 č. 17 Sb. s vybídnutím, aby do 8 dnů po doručení vyrozumění o tom předložil podání vyhotovené v jazyce státním věcně nezměněné, připoje původní podání.

Proti tomuto opatření podána jest stížnost k nss-u, která je sepsána jazykem německým.

Nss musil se z povinnosti úřední především zabývati otázkou, zda podání stížnosti v jazyku německém je v tomto případě podle jaz. zák. přípustno.

Nss vyslovil v zásadním usnesení Boh. A XXXIV/20, že stížnost ve věci, ve které důvod příslušnosti nevzešel v soudním okrese s 20% menšinou (§ 2 odst. 2 jaz. zák.), lze u nss-u podati jediné v jazyku čsl., a dále v usnesení odborného plena Boh. A CCCXV/27, že jazykové právo příslušníka jazykové menšiny řídí se podle toho, zda věc, která zavdala podnět k jazykovému sporu, vzešla v soudním okrese s kvalifikovanou jazykovou menšinou. Podle těchto zásad dlužno tedy zkoumati, která věc to byla, jež zavdala podnět v daném případě k jazykovému sporu, jenž byl konečně vyřešen nař. rozhodnutím, a zdali vzešla v soudním okrese s 20% německou menšinou.

Věcí tou bylo celní vybavení poštovní zásilky z ciziny, určené st-li, a to poštovním celním úřadem v Prostějově, jenž v rámci celního řízení vydal st-li podle § 36 celního zák. č. 114/1927 Sb. stvrzenku č. 7084 C o zaplacení vyměřené celní pohledávky v jazyku českém, a dále vyřízení č. 1266/4-30 v tomtéž jazyku. Podle předeslaných zásad je dále přihlédnouti k tomu, který je tu soudní okres, k němuž právě řečená věc podle příslušných předpisů celních má vztah v § 2 odst. 2 cit. zák. vymezený, t. j. zkoumati, na který soudní okres se vztahuje působnost dotčeného celního úřadu a náleží-li tomuto úřadu vyřízení věci na základě toho, že jeho působnost vztahuje se na tento soudní okres. Tuto otázku řešiti jest podle platného práva celního (celního zákona č. 114/1927 a prov. nař. č. 168/1927 Sb.).

Podle toho se vybírá clo ze zboží dováženého z celní ciziny do čsl. území celního nebo naopak (§ 1 cel. zák.). Zboží smí zásadně býti dováženo nebo vyváženo přes celní hranici jen po celních cestách (železnicích, mezinárodních vodních cestách atd. — § 21 cel. zák. a § 29 prov. nař.). Dopravovatel musí zboží přestupující celní hranici dodat pohraničnímu celnímu úřadu k celnímu řízení (§ 24 cel. zák. a § 34 prov. nař.). Jako každý celní úřad může též celní úřad pohraniční poukázati zboží k dalšímu celnímu řízení jinému celnímu úřadu (§ 39 odst. 5, § 42 cel. zák. a § 68 prov. nař.). Toliko podle svého umístění na celní hranici nebo ve vnitrozemí dělí se celní úřady na pohraniční a vnitrozemské, a

podle místa, na němž u celní cesty jsou zřízeny, na celní úřady nádražní, přístavní a silniční (§ 11 cel. zák., §§ 14—19 prov. nař.).

Se zřetelem k naznačené zvláštní povaze cla a celního řízení mají předpisy o celních úřadech jako I. stolici v celním řízení sice podrobná ustanovení o oprávnění (§ 11 c. z., §§ 14—17, 149 p. n.), avšak nehledě k označení místní polohy úřadu a vztahu k celní cestě, neobsahují ustanovení o nějaké místní příslušnosti v tom smyslu, že by jim byl přikázán určitý místní obvod v rozsahu soudního okresu nebo větší. (Seznam celních úřadů podle § 11 c. z. a § 17 p. n., vyhlášený min. fin. dne 27. ledna 1928 č. 8524/1928 v č. 28 Úř. Listu.) Naopak z ustanovení cel. zákona (§§ 42—50) a prov. nař. (§§ 72—84) o poukazování zboží k celnímu řízení u jiného celního úřadu vyplývá zřejmě, že působnost celních úřadů není připjata na určitý územní obvod a že tedy úřady ty nemají zvláštního místního obvodu působnosti.

Podle toho by pro obor působnosti celních úřadů chyběl vůbec předpoklad § 2 odst. 2 jaz. zák. již proto, že tyto úřady nemají obvodu působnosti v této normě předepsaného. Než právě pro takové případy dává § 8 odst. 1 téhož zák. vládě zmocnění, na němž je založen čl. 43 vl. nař. ze 3. února 1926 č. 17 Sb., který stanoví, že o tom, jakého jazyka jest užívati při úřadování, zevnějším označení a při vyhláškách úřadů celních, rozhodují předpisy platné pro soudní okres, v němž je sídlo celního úřadu.

Nss obíral se předpisem odst. 2 cit. čl. 43 již v nál. Boh. A 8078/29, kde šlo o celní úřad, umístěný v cizím celním území, kdežto v tomto případě běží o úřad se sídlem v celním vnitrozemí. Avšak působnost a příslušnost celních úřadů podle příslušných předpisů v zásadě není různá podle umístění, proto v podstatě ani právní stav po stránce, o niž jde zde, pro oba druhy celních úřadů není odlišný. V tomto nálezu bylo doličeno, že v ustanovení § 2 jaz. zák. tájí se vůdčí myšlenka, ovládající minoritní ochranu jazykovou, že sluší vždy hledati a nalézti lokalisaci určité věci v určitém místním obvodu. Třebas tedy slovné znění § 2 jaz. zák., které má na zřeteli úřady s určitou působností teritoriální, vztahující se aspoň na jeden celý tuzemský okres, nedopadá ani na celní úřady, přece odpovídá vůdčí myšlence, která jest duchem tohoto zákona, aby i pro věc projednávanou celními úřady hledán byl vztah k některému soudnímu okresu tuzemskému. Na těchto právních názorech trvá nss i v tomto případě.

I v tomto případě jest tudíž vycházeti ze zásady ovládající zákon jazykový, že vedle subj. podmínky požadované pro právo menšinové, t. j. příslušnosti určité osoby k dotčené jazykové menšině, jest jako podmínka objektivní předepsáno, aby jazykové poměry příslušného soudního okresu byly určitého druhu, čili aby touto objektivní podmínkou byla dotčenému soudu, úřadu atd. zajištěna poměrná stabilita jazyková.

Ustanovuje-li pak čl. 43 odst. 1 jaz. nař. pro celní úřady právě proto, že by vzhledem ke zvláštním předpisům o příslušnosti jejich na ně nedopadalo ustanovení § 2 odst. 2 jaz. zák., že pro tyto úřady jsou rozhodnými předpisy platné pro soudní okres, v němž je sídlo celního úřadu, zračí se i tu řečený princip, že rozhodují po stránce jazykového práva menšinového jazykové poměry teritoriální jednotky soudního okresu, a

jest tedy úprava užívání jazyků v úřadování u úřadů celních podle čl. 43 odst. 1 jaz. nař. ve shodě s duchem jazykového zákona.

Jsou tedy pro posouzení otázky, má-li st-l podle § 2 odst. 2 jaz. zák. právo v podání k nss-u užítí jiného jazyka než státního, rozhodujícími jazykové poměry soudního okresu, v němž má své sídlo celní úřad, u něhož se stalo celní odbavení poštovní zásilky st-li svědčící, totiž soudního okresu prostějovského. Ježto pak v tomto okrese neobývá podle posledního soupisu lidu alespoň 20% státních občanů jazyka německého, nelze pro tento nedostatek zákonné náležitosti § 2 odst. 2 jaz. zák. přiznati st-li jazykové právo menšinové, a bylo proto stížnost v jazyce německém sepsanou odmítnouti pro nepřipustnost.

Č. 12.228.

Stavební právo (Slovensko): Ustanovení § 9 stav. stat. býv. župy Gemer-malohontské II. (potvrz. býv. uh. min. vnitra z 12. února 1898 č. 8654/1898-V) o zániku povolení stavebního, nebylo-li se stavbou, úřadem povolenou, ve lhůtě dvou let započato, nelze rozšiřovati na povolení parcelační.

(Nález ze dne 20. prosince 1935 č. 18.094/35.)

V ě c: Rolnické stavební družstvo v T. proti zemskému úřadu v Bratislavě o stavební povolení.

V ý r o k: Na ř. r o z h o d n u t í s e z r u š u j e p r o n e z á k o n n o s t.

D ů v o d y: Stěžující si družstvo podalo obecnímu úřadu v T. 22. května 1928 žádost o stav. povolení pro stavbu 20 rodinných domků a 3. června žádost o stav. povolení pro stavbu 5 rodinných domků. Při stavební komisi o žádosti z 22. května 1928 bylo konstatováno, že proti stavbě nebyly vzneseny žádné námitky. Při stavební komisi o žádosti z 3. června 1928 podal proti zamýšlené stavbě námitky svým právním zástupcem soused Dr. Ladislav H. V podstatě uváděl, že plochy pozemkové, jež po názoru úřadu mají býti plochami uličními, při kterých domky mají státi, jsou v jeho soukromém vlastnictví, odpíral dáti svůj souhlas k odstupu pozemků a bránil se proti tomu, aby byly domky povoleny s okny, dveřmi a vraty do jeho pozemků. Zástupci obce při stavební komisi přítomní odvolali se na to, že stavba je ve shodě s parcelačním plánem Dra H., který byl obcí schválen.

Výměry z 25. května 1928 a ze 13. června 1928 udělil okresní úřad v Tornale žádané stavební povolení podle § 59 zák. č. 45/1928 Sb. a § 6 žup. stav. statutu II. býv. župy Gemer-malohontské, konstatovav v důvodech prvního výměru, že proti stavbě nebyly vzneseny námitky, a zamítнув ve druhém výměru námitky Dra H. s poukazem na to, že námitky byly vyvráceny obecní radou obce T. při stavební komisi, a s upozorněním, že jinak jsou námitky rázu soukromoprávního, jež se dotýkají jen obce T. a Dra H., nikoli však stavebníka.

Odvoláním Dra H., podaným proti oběma výměrům, žal. úřad nař. výměrem z 22. dubna 1933 vyhověl, oba výměry napadnuté zrušil a nařídil nové projednání věci. — — — —